

Zarząd/ Komitet Audytu/ Rada Nadzorcza

W sprawie: Oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej

Zgodnie z zapisami § 35 ust. 3 i 4 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej (MFFiPR) z dnia 08 czerwca 2021r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej (...), zwanego dalej Rozporządzeniem:

„3. Rada nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz komórki audytu wewnętrznego.

4. Jeżeli w banku został powołany komitet audytu, rada nadzorcza przeprowadza oceny, o których mowa w ust. 3, na podstawie opinii tego komitetu.”.

Komitet Audytu, zgodnie z zapisami art. 130 ust. 1 pkt 1 lit. b) Ustawy z dnia 11 maja 2017r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym ma za zadanie monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w tym audytu wewnętrznego.

Bank Spółdzielczy w Nidzicy działa w systemie ochrony BPS, w związku z czym Rada Nadzorcza Banku przeprowadza ocenę adekwatności i skuteczności funkcji kontroli na podstawie informacji sporządzonej przez Stanowisko ds. zgodności, z uwzględnieniem wyników audytu wewnętrznego SSOZ BPS.

W 2024 roku w Banku został przeprowadzony audyt SSOZ BPS w obszarze zarządzania ryzykiem kredytowym. Niniejsza ocena uwzględnia wyniki audytu.

Ocena, o której mowa w Rozporządzeniu MFFiPR oraz w Rekomendacji H, odnosi się do dwóch obszarów:

- 1) oceny adekwatności,
- 2) oceny skuteczności.

Ocena adekwatności systemu kontroli wewnętrznej obejmuje weryfikację Regulaminu kontroli wewnętrznej pod kątem:

- 1) zgodności z przepisami zewnętrznymi,
- 2) dostosowania do struktury organizacyjnej Banku,
- 3) spójności z wewnętrznymi procedurami Banku.

Wyniki ww. weryfikacji zawiera odrębna analiza dotycząca okresowego przeglądu Regulaminu kontroli wewnętrznej, przedstawiona Zarządowi, Komitetowi Audytu i Radzie Nadzorczej Banku. Na podstawie ww. weryfikacji można ocenić, że adekwatność systemu kontroli wewnętrznej jest na zadowalającym poziomie. W związku ze zmianami przepisów dokumentacja kontrolna powinna uwzględniać zagadnienia związane z:

- 1) zagadnieniami dotyczącymi ESG,
- 2) wdrożeniem zapisów Rozporządzenia PE i Rady w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej,
- 3) kontroli realizacji zajęć egzekucyjnych,
- 4) zmianami regulacji wzorcowych systemu ochrony oraz Banku Zrzeszającego.

Jednocześnie uwzględniając wyniki Audytu Wewnętrznego, wskazujące, że system kontroli wewnętrznej Banku wymaga poprawy należy:

- 1) dokonać przeglądu stosowanych mechanizmów kontrolnych w procesie oceny zdolności kredytowej, zabezpieczeń oraz monitoringu w celu zidentyfikowania przyczyn braku ich skuteczności i wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości oraz uzupełnić matrycę o nowe mechanizmy kontrolne oraz zapewnić ich niezależne monitorowanie,
- 2) usunąć nieprawidłowe przypisanie komórek organizacyjnych, w zależności od danego procesu, występujących raz jako I poziom zarządzania, raz jako II poziom zarządzania,

- 3) usunąć nieprawidłowe rozpisanie niezależnego poziomego i pionowego monitorowania kluczowych mechanizmów kontrolnych,
- 4) objąć testowaniem terminowość raportowania zgodnie z SIZ oraz zgodności regulacji wewnętrznych z przepisami normującymi obszar AML/CFT,
- 5) uwzględnić w planach pracy stanowiska ds. zgodności testowania mechanizmów kontrolnych w procesie zarządzania ryzykiem outsourcingu i bansassurance.

Opis propozycji zmian w systemie kontroli zawiera sprawozdanie Stanowiska ds. zgodności w sprawie przeglądu Regulaminu kontroli wewnętrznej wraz z matrycą funkcji kontroli.

Komitet Audytu oraz Rada Nadzorcza Banku monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o:

- 1) wyniki dotychczasowych kontroli (skuteczność kontroli),
- 2) ocenę organizacji kontroli w Banku (adekwatność kontroli),
- 3) analizę mierników realizacji celów kontroli wewnętrznej (skuteczność kontroli),

Wyniki kontroli

Kontrole wewnętrzne i zewnętrzne przeprowadzone w 2024 roku nie wykazały błędów mogących zagrozić bezpieczeństwu funkcjonowania Banku. Nie stwierdzono błędów znaczących i krytycznych w działalności Banku. Sprawozdania z wyników kontroli zewnętrznych i wewnętrznych są prezentowane Zarządowi i Radzie Nadzorczej w cyklach półrocznych. Zalecenia kontroli wewnętrznych i zewnętrznych są realizowane zgodnie z zakresem i terminami określonymi w planie testowania stosowania mechanizmów kontroli wewnętrznej na 2024 rok.

Żadna kontrola zewnętrzna nie nałożyła na Bank kar z tytułu nie przestrzegania przepisów zewnętrznych, regulacji wewnętrznych czy przyjętych standardów postępowania.

Wpływ wyników audytu wewnętrznego, przeprowadzonego w 2024 roku, wskazuje na adekwatność systemu kontroli w Banku.

Organizacja kontroli wewnętrznej

Kontrola wewnętrzna w Banku jest zorganizowana z zachowaniem unikania konfliktów interesów:

- 1) audyt wewnętrzny jest wykonywany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,

- 2) kontrola funkcjonalna jest realizowana na każdym stanowisku, zgodnie z matrycą funkcji kontroli. Uzupełnieniem funkcji kontroli mogą być kontrole zewnętrzne, w tym kontrola specjalistycznych firm informatycznych.
- 3) w Banku działa niezależne Stanowisko ds. zgodności.

System kontroli wewnętrznej jest dostosowany do struktury organizacyjnej. Do przeprowadzania pionowego testowania stosowania mechanizmów kontroli wewnętrznej upoważnieni są:

1. Kierujący komórką ds. zgodności,
2. Kierujący Zespołem Ryzyk Bankowych i Sprawozdawczości,
3. Kierujący Zespołem Analiz Kredytowych,
4. Inspektor Ochrony Danych,
5. Główny Księgowy.

System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie istotne procesy realizowane przez Bank, tj. takie, których błędne działanie może spowodować istotne zakłócenia w pracy Banku.

Lista procesów istotnych objętych testowaniem nie uległa zmianie. Jednocześnie zostały wyodrębnione dodatkowe procesy nieistotne: outsourcing i bancassurance.

Organizacja systemu kontroli wewnętrznej jest adekwatna do skali, złożoności i profilu ryzyka występującego w Banku.

Analiza mierników realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej

Za podstawowe mierniki celów systemu kontroli można przyjąć, w zależności od celu, wskaźniki efektywności, wskaźniki KRI określone w Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz wskaźniki poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka, inne wskaźniki charakteryzujące system kontroli wewnętrznej w Banku.

Wykonanie ww. wskaźników według stanu na dzień 31.12.2024r. kształtuje się na poziomie określonym w załączonej tabeli.

Uzyskana punktacja z oceny wskaźnikowej systemu kontroli wewnętrznej wskazuje na to, że kontrola wewnętrzna spełniła wszystkie cele ogólne.

Na podstawie analizy mierników realizacji celów Komitet Audytu i Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Nidzicy może pozytywnie ocenić adekwatność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej.

Jednocześnie uwzględniając wyniki audytu wewnętrznego przeprowadzonego w 2024 roku należy uznać, że system kontroli wymaga poprawy. Bank jest w trakcie realizacji zaleceń poaudytowych, których realizacja ma się przyczynić do poprawy adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Niniejsza ocena zostanie poddana weryfikacji po zakończeniu badania sprawozdania finansowego przez Biegłego Rewidenta.

Sporządziła: Ewa Krzyżak - Kozicka, stanowisko ds. zgodności

Akceptowała: Maria Piasecka, Prezes Zarządu

Omówiono na posiedzeniu
Zarządu w dniu 06.03.2025 r.
Do prezentacji KA i RR.

ZARZĄD
Banku Spółdzielczego
w Nidzicy

KA: 07.03.2025 r. (Protokół nr 15)
RR: 25.03.2025 r. (Protokół nr 18)

Arkusz oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej

L.p.	Cel kontroli	Mierniki	wymagany poziom miernika	zrealizowany poziom miernika	oczekiwany stopień realizacji	Ocena miernika (zrealizowany 1, niezrealizowany 0)
1	Zapewnienie skuteczności i efektywności działania banku	Wynik finansowy brutto	8 140 tys. zł	8 197 tys. zł	Odchylenie 20% od poziomu planowanego / od GPN	1
2		C/I	54,36%	50,78%	Odchylenie 20% od poziomu planowanego / od GPN	1
3		ROE	21,13%	22,06%	Odchylenie 20% od poziomu planowanego / od GPN	1
4		ROA	2,13%	1,93%	Odchylenie 20% od poziomu planowanego / od GPN	1
5	zapewnienie wiarygodności sprawozdawczości finansowej	Ilość błędów krytycznych wykazanych przez Firmę Audytorską	1	0	2 błędy	1
6		Korekta wyniku finansowego	o 10%	0	o 10%	1
7		Wysokość kar finansowych nałożonych przez organy nadzorcze	2% FW	0	2% FW	1
8	zapewnienie przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w banku	Wskaźnik kredytów zagrożonych / NPL	5%	5,19%	5%	1

9	Wskaźnik orezerwowania	Minimum 30%	68,83%	30%	1
10	Wskaźnik LCR	Min. 100%	338%	Odchylenie 20% od poziomu planowanego	1
11	Ocena ryzyka przez audyt wewnętrzny / BION	Brak danych	2,25	Ocena z raportu 2,25	1
12	Suma kar finansowych nałożonych przez instytucje nadzorcze za błędy w sprawozdaniach	2% FW	0	Odchylenie 20% od poziomu planowanego	1
13	zapewnienie zgodności działania banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi	powyżej 10 miesięcznie	23 rocznie	powyżej 10 miesięcznie	1
14	Ilość skarg i reklamacji	5	0	5	1
15	Ilość niezrealizowanych zaleceń audytu wewnętrznego i zaleceń KNF	5	1	5	1
	Ilość skarg do KNF				
				Suma punktów	15

Sporządziła:
Ewa Krzyżak-Kozicka, stanowisko
ds. zgodności

Ilość punktów	Ocena skuteczności SKW
12 – 15	Satysfakcjonująca
8 – 11	Wymagająca poprawy
0 – 7	Nieakceptowalna